

მაია ბლიაძე, გია ჭანტურია, დავით კერესელიძე

გეოგრაფია

7

მოსწავლის წიგნი

გრიფი მიენიჭა ს.ს.ი.პ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ
(ბრძანება N 375, 18.05.2012)

გაერ სულააკაურის
გამომცემლობა

მაია ბლიაძე
გია ჭანტურია
დავით კერესელიძე

გეოგრაფია 7

გეოგრაფიის სახელმძღვანელო მეშვიდეკლასელთათვის

რედაქტორი: **რუსუდან გორგაძე**
კარტოგრაფი: **დავით სვანაძე**
დიზაინი: **დავით მაჭავარიანი**
ყდის დიზაინი: **მართა თაბუკაშვილი, ნათია კვარაცხელია**
დაკაბადონება: **ლადო ლომსაძე**
ყდასა და ტიტულზე გამოყენებულია **ჰაატა ვარდანაშვილის ფოტო**

პირველი გამოცემა, 2012

© ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა, 2012
ნიგნში გამოყენებული ვიზუალური მასალა:
© **გოგა ჩანადირი, ჰაატა ვარდანაშვილი, რუსუდან გორგაძე**

ჩვენი მცდელობის მიუხედავად, ვერ მოხერხდა ზოგი ფოტოსა და რუკის საავტორო უფლებების მფლობელის ვინაობის დადგენა ან მასთან დაკავშირება. გამოხმაურების შემთხვევაში გამომცემლობა მზად არის, დაიცვას საავტორო უფლებები.

ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა
მისამართი: დავით აღმაშენებლის 150, თბილისი 0112
ტელ.: 291 09 54, 291 11 65
ელფოსტა: info@sulakauri.ge

www.sulakauri.ge

ISBN 978-9941-15-607-6

M. Bliadze
G. Chanturia
D. Kereselidze

GEOGRAPHY 7
Student's Book

G E
G-10
(1,2012)7

© Bakur Sulakauri Publishing, 2012
Tbilisi, Georgia

შინაარსი

გეოგრაფიის საგანი, ამოცანები და განვითარების ისტორია

I
თავი

1.	რა არის გეოგრაფია	8
2.	როგორ გროვდებოდა გეოგრაფიული ცოდნა	11
3.	თანამედროვე გეოგრაფია	18

გეოლოგიური დრო და დედამიწის მოძრაობა

II
თავი

4.	გეოლოგიური დრო	24
5.	დედამიწის „ბიოგრაფია“	27
6.	დედამიწის ფორმა და სიდიდე	31
7.	დედამიწის წლიური მოძრაობა	33
8.	დედამიწის დღელმურე ბრუნვა და სასაათო სარტყლები შემაჯამებელი სამუშაო I	35 38

ორიენტირება და რუკა

III
თავი

9.	ორიენტირება და აზიმუტი	42
10.	როგორ იქმნებოდა რუკა	45
11.	გლობუსი, რუკა და ატლასი	48
12.	მასშტაბი და მანძილის გაზომვა რუკასა და გლობუსზე	52
13.	რუკების მრავალსახეობა	55
14.	როგორ წავიკითხოთ რუკა	58
15.	რუკების მნიშვნელობა და გამოყენება	62
16.	გეოგრაფიული ინფორმაცია	65
17.	გრადუსთა ბადე და გეოგრაფიული კოორდინატები	68
18.	ადგილის გეგმა შემაჯამებელი სამუშაო II	72 74

ლიტოსფერო

IV
თავი

19.	დედამიწის ცენტრისკენ	78
20.	დედამიწის ქერქის ამგები ქანები	81
21.	ლიტოსფეროს ფილების მოძრაობა	84
22.	რელიეფი და რელიეფნარმომქმნელი ფაქტორები	86
23.	გარეგანი რელიეფნარმომქმნელი ძალები	89
24.	მინისძვრა და ვულკანი	92
25.	მთები და ვაკეები	97
26.	ლიტოსფეროს სტიქიური მოვლენები შემაჯამებელი სამუშაო III	101 104

Georg-Eckert-Institut -
Leibniz-Institut für internationale
Schulbuchforschung
- BIBLIOTHEK -
2016/2897

ატმოსფერო

V
თავი

27.	ატმოსფეროს ცნება და აგებულება	108
28.	ჰაერის ტემპერატურა	110
29.	ატმოსფერული წნევა	113
30.	ქარი	116

31.	წყლის ორთქლი ატმოსფეროში	120
32.	ატმოსფერული ნალექები	123
33.	ჰაერის მასები. ციკლონები და ანტიციკლონები	126
34.	ამინდი და ჰავა	129
35.	დედამიწის კლიმატური სარტყლები	133
36.	ატმოსფეროს დაცვა	136
	შემაჯამებელი სამუშაო IV	138

ჰიდროსფერო

37.	ჰიდროსფერო	142
38.	მსოფლიო ოკეანე	144
39.	მსოფლიო ოკეანის ნაწილები	149
40.	ოკეანის ფსკერის რელიეფი	153
41.	მსოფლიო ოკეანის წყლის თვისებები	155
42.	წყლის მოძრაობა ოკეანეში	158
43.	მყინვარები	162
44.	მინისქვეშა წყლები	165
45.	მდინარე	167
46.	ტბები, წყალსაცავები, ჭაობები	172
47.	წყალი და ადამიანი	175
	შემაჯამებელი სამუშაო V	178

ბუნებრივი ზონები

48.	ბიოსფერო და ბუნებრივი ზონა	184
49.	დედამიწის ბუნებრივი ზონები	187

ბუნებრივი გარემო და ადამიანი

50.	გეოგრაფიული გარსი და გეოგრაფიული გარემო	194
51.	ბუნებრივი პირობები და რესურსები	198
52.	ბუნებრივი რესურსების კლასიფიკაცია	201
53.	ბუნება საფრთხეშია	204
54.	ბუნებრივი რესურსების გამოყენება და გარემოს დაცვა	206
55.	დაცული ტერიტორიები	209
	შემაჯამებელი სამუშაო VI	214

მსოფლიოს მოსახლეობა

56.	მსოფლიო მოსახლეობის რიცხოვნობა	218
57.	მოსახლეობის რიცხოვნობის ცვლილება	221
58.	მოსახლეობის სქესობრივ-ასაკობრივი სტრუქტურა	225
59.	მოსახლეობის ტერიტორიული განაწილება	228
60.	დასახლების ფორმები	230
	შემაჯამებელი სამუშაო VII	233
	დანართები	235

VI
თავი

VII
თავი

VIII
თავი

IX
თავი